

دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز

دانشکده پیراپزشکی

گروه آموزشی فناوری اطلاعات سلامت

مقدمه :

یکی از فعالیتهای اساسی در فرایند آموزشی که کیفیت آن با کیفیت یادگیری دانشجویان ارتباط مستقیم دارد ارزیابی دانشجویان است. نتایج ارزیابی دانشجویان می تواند به مسئولین و اعضای هیات علمی برای تصمیم گیری های مهم در مورد ابعاد مختلف فرایند یاددهی - یادگیری کمک نماید. از طرفی ارزیابی صحیح می تواند ابزاری مفید برای ارائه بازخورد مناسب به دانشجویان پیرامون نقاط قوت و ضعف های آنها باشد. از آنجا که فرایند ارزیابی دانشجویان حساسیت و اهمیت بالایی داشته و بخشی اساسی در ارائه خدمات آموزشی در یک دانشکده می باشد. تدوین شیوه نامه جامع ارزیابی، یک قدم اساسی در بهره گیری از منافع ارزیابی و ارتقاء هر چه بیشتر آن خواهد بود.

تعاریف :

دانشکده: منظور از دانشکده در این شیوه نامه دانشکده پیراپزشکی دانشگاه جندی شاپور اهواز است .

رشته: منظور رشته های فناوری اطلاعات سلامت و انفورماتیک پزشکی است

مقطع: منظور مقطع تحصیلی منجر به مدرک در دو سطح کارشناسی، کارشناسی ارشد است .

استاد: منظور اعضای هیات علمی تمام وقت و حق التدریس که مسئولیت آموزش تئوری و عملی فراگیران را به عهده داشته و مسئول طراحی سوالات آزمون و ارزیابی دانشجویان تحت آموزش خود می باشند .

ارزیابی آغازین: منظور ارزیابی است که در ابتدای ورود فراگیران به یک مقطع انجام می شود و هدف از آن جابجایی صحیح دانشجویان خواهد بود

ارزیابی تکوینی: منظور ارزیابی هایی است که در طول یک ترم تحصیلی و نیز در طی یک بلوک آموزشی انجام می شود و هدف آن ارائه بازخورد به دانشجویان است

ارزیابی تراکمی: منظور ارزیابی است که در پایان بلوک یا دوره آموزشی در هر یک از مقاطع سه گانه، در سطح دانشجویان یا فارغ التحصیلان انجام می گردد که هدف آن تصمیم گیری در مورد دانشجویان و عملکرد آن ها در طول دوره و درس مورد نظر است.

ارزیابی تئوری: منظور ارزیابی دانش تئوری فراگیران در سطوح مختلف است

یکی از چارچوب هایی که در انتخاب روش های ارزیابی دانشجو کمک کننده است، هرم توانمندی های میلر است که در سال ۱۹۹۰ توسط جرج میلر به منظور ارزیابی توانمندی ها در محیط بالینی ارائه شد که قابل استفاده در برنامه های آموزشی مختلف در علوم پزشکی است. هرم میلر از چهار سطح تشکیل شده است که پایین ترین سطح آن "میداند" به سنجش دانش و سطح دوم آن "میداند چگونه" به ارزیابی صلاحیت ها و دو سطح بعدی "نمایش میدهد" و "انجام میدهد" به ارزیابی عملکرد و اقدام می پردازد. استفاده از این الگو برای انتخاب ابزار ارزیابی آزمون مفید است. مهم است که حداقل یک یا دو ابزار ارزیابی برای هر سطح از این هرم انتخاب شود تا توانایی داوطلب به صورت جامع و کامل مورد ارزیابی قرار گیرد.

اهداف:

- تقویت و بهبود روند ارزشیابی دانشجویان کارشناسی و کارشناسی ارشد فناوری اطلاعات سلامت و انفورماتیک پزشکی
- ارتقاء عملکرد اعضای هیئت علمی در ارزیابی و ارزشیابی توانمندی های دانشجویان کارشناسی و کارشناسی ارشد فناوری اطلاعات سلامت و انفورماتیک پزشکی

تشکیلات مدیریتی و اجرایی و شرح وظایف:

فرایند ارزیابی دانشجویان به واسطه همکاری بین بخش های مختلف آموزشی دانشکده و و گروه آموزشی به قرار زیر صورت می گیرد.

شورای آموزشی:

شامل ریاست، معاونین، مدیران گروه های آموزشی، مدیر دفتر توسعه آموزش و مسئول کمیته ارزیابی و ارزشیابی دانشکده پیراپزشکی می باشد که نقش اصلی این شورا تصمیم گیری در مورد جنبه های مختلف فرایند های ارزیابی دانشجویان در دانشکده است. این شورا پس از برگزاری آزمون ها در انتهای ترم تحصیلی و پس از وصول گزارش در مورد کم و کیف آزمون های انجام شده از دفتر پایش و ارزشیابی، با تشکیل جلسه، تصمیمات لازم جهت رفع کاستی های موجود را اتخاذ نماید .

کمیته ارزیابی و ارزشیابی: تدوین و نظارت بر اجرای شیوه نامه جامع ارزیابی دانشجو و همچنین ارائه گزارش های لازم در این زمینه به شورای آموزش دانشکده و مرکز مطالعات و توسعه آموزش دانشگاه به عهده کمیته ارزیابی و ارزشیابی دانشکده می باشد. این کمیته گزارش جامعی از کم و کیف برگزاری آزمون ها در سه مرحله پیش از برگزاری آزمون، برگزاری آزمون و پس از برگزاری آزمون منطبق بر اصول تدوین شده در شیوه نامه جامع ارزیابی دانشجو در انتهای هر ترم تحصیلی به معاونت آموزشی دانشکده ارائه نماید

دفتر توسعه آموزش: EDO

ارائه بازخورد و مشاوره به اساتید در مورد کم و کیف آزمون ها، بر عهده دفتر توسعه آموزش دانشکده می باشد. همچنین توانمند سازی اعضای هیات علمی در زمینه ارزیابی بواسطه نیاز سنجی از اساتید و نتایج دریافتی حاصل از تحلیل آزمون ها بر عهده این دفتر می باشد. این دفتر بر پایه گزارش دریافتی از نتایج کلی تحلیل سواالت آزمون و کشف نقاط ضعف احتمالی به ایجاد فرصت توانمندسازی اساتید با بهره گیری از فرصت های ایجاد شده توسط مرکز مطالعات و توسعه آموزش دانشگاه و یا برگزاری دوره های مختلف کوتاه مدت توانمند سازی اساتید در دانشکده بپردازد

دایره امتحانات:

متشکل از مسئول و کارشناسان آموزش در دایره امتحانات می باشد که وظیفه آن برگزاری آزمون ها شامل همکاری با واحد برنامه ریزی در تدوین برنامه زمانی امتحانات میان ترم و پایان ترم، هماهنگی با بخش مختلف مشارکت کننده در برگزاری آزمون ها، هماهنگی با گروه های آموزشی داخل و خارج از دانشکده، دریافت و چاپ آزمون و پاسخنامه ها، تعیین و مهیا سازی محل آزمون، برنامه ریزی و اجرای آزمون، جمع آوری، حفظ امنیت آزمون و رسیدگی به درخواست های دانشجویان و تخلفات احتمالی است. تهیه دستور العملی مدون برای چگونگی عملکرد مراقبان آزمون نیز از وظایف مهم دایره امتحانات می باشد و نسخه ای از آن را برای کمیته ارزیابی و ارزشیابی دانشکده ارسال نماید.

گروه آموزشی و استاد درس:

مدیر گروه آموزشی یا نماینده ایشان مسئول هماهنگی و نظم بخشی به آزمون هایی است که واحد درسی مربوطه در آن گروه ارائه گردیده است. استاد ارائه دهنده درس مسئولیت طراحی سواالت آزمون در آزمون های کتبی و ارسال به موقع آنها به دایره امتحانات را بر عهده دارد. همچنین استاد ارائه دهنده درس موظف است در زمان شیوه نامه نظام جامع ارزیابی دانشجویان آزمون مربوطه در محل برگزاری آزمون حضور داشته و پس از تصحیح اوراق نمره نهایی را در موعد مقرر در سایت وارد نماید. در آزمون های تکوینی استاد ارائه دهنده درس لازم است پس از برگزاری آزمون بازخورد به موقوع به دانشجویان ارائه نماید. اساتید درس به تشکیل "بانک جامع سواالت" پرداخته و به محض دریافت بازخورد تحلیل سواالت آزمون از سوی کمیته ارزیابی و ارزشیابی به بازبینی سواالت دارای نقص بپردازند تا

رفته رفته بانک سوالات در بردارنده استاندارد لازم باشد. مسئولیت تصحیح آزمون های کتبی غیر چندگزینه ای بر عهده استاد مربوطه آن درس می باشد. بدیهی است توانمند سازی اساتید در حوزه چگونگی تحلیل این سوالات از وظایف دفتر توسعه آموزش دانشکده می باشد همچنین دفتر توسعه موظف است ابزار مناسب (چک لیست) بررسی کیفیت سوالات غیر چند گزینه ای را تهیه و در اختیار اساتید مربوطه قرار دهد.

ارزیابی دانشجویان:

- ۱- ضروری است ارزشیابی دانشجو، اهداف و محتوای دوره را به طور مناسب پوشش داده و محتوای اصلی، مورد تاکید قرار گیرد.
- ۲- ضروری است ارزشیابی دانشجو مبتنی بر پیامدهای آموزشی توسط کارگروه آزمون در گروه آموزشی مورد تاکید قرار گیرد.
- ۳- ضروری است طراحی آزمون هر سه حیطه ی یادگیری (دانش، مهارت، نگرش) را پوشش دهد.
- ۴- ضروری است اساتید مناسب ترین شیوه ارزیابی و متناسب با اهداف را انتخاب نمایند.
- ۵- ضروری است جدول مشخصات آزمون (Blueprint) و نحوه نمره دهی آزمون توسط کارگروه آزمون در اختیار دانشجویان قرار گیرد.
- ۶- روری است از آزمونهای تکوینی بعنوان مبنایی برای ارائه بازخورد به موقع دانشجویان در طول دوره استفاده گردد.
- ۷- ضروری است حد نصاب قبولی / ردی (Fail / Pass) در کارگروه آزمون مشخص گردد.
- ۸- ضروری است وضعیت دانشجویان با افت تحصیلی مورد ارزیابی و به معاونت آموزشی گزارش گردد.
- ۹- ضروری است هر یک از اعضای هیات علمی دستورالعمل برگزاری آزمون ها را اجرا و در اختیار دانشجویان قرار دهند.
- ۱۰- ضروری است هر یک از اعضای هیات علمی ساز و کار الزم برای رسیدگی به اعتراضات دانشجویان را تعیین و اعلام نمایند.
- ۱۱- ضروری است اساتید به موقع نمرات دانشجویان را از طریق سیستم هم آوا اعلام نمایند.
- ۱۲- ضروری است اساتید پس از انجام آزمون نسبت به عملکرد فراگیران، بازخورد الزم را ارائه نمایند.

روشهای ارزشیابی دانشجو:

مقطع کارشناسی:

- ۱- دروس نظری: روش اصلی آزمونهای تکوینی و تراکمی با سوالات عینی چند گزینه ای، کوتاه پاسخ، صحیح و غلط، جور کردنی می باشد. اساتید می توانند صرفا بخشی از ارزشیابی را بر اساس روشهای ذهنی مانند سوالات محدود پاسخ و بلند پاسخ انجام دهند.
- ۲- دروس عملی (کارورزی و کارآموزی در عرصه): روش اصلی لاگ بوک استاندارد اختصاصی مصوب گروه فناوری اطلاعات سلامت / نرم افزار الکترونیکی در بیمارستان می باشد. اساتید و مربیان می توانند صرفا بخشی از ارزشیابی را بر اساس Mini-CEX و OSCE،DOPS،Portfolio رو اجرا نمایند
مقطع کارشناسی ارشد:

- ۱- دروس نظری: روش اصلی توصیه شده گروه آزمونهای ذهنی با سوالات بلند پاسخ جهت ارزیابی توان استدلال، استنتاج، تفکر انتقادی و قضاوت دانشجو می باشد. اما اساتید می توانند بنا بر صلاحدید خود صرفا بخشی از ارزشیابی را بر اساس آزمونهای عینی انجام دهند .
- ۲- دروس عملی (کارآموزی/ کارورزی): روش اصلی ارزشیابی ۳۶۰ درجه بر اساس فرمهای مصوب گروه از منابع چندگانه/ نرم افزار الکترونیکی شامل استاد مربوطه، پزشک، مسئول بخش، کارشناسان و همتایان و منتورها می باشد. همچنین در پایان ضروریست فعالیتهای دانشجو در طول دوره کارآموزی بصورت پورت فولیو به استاد مربوطه ارایه گردد.

گروه آموزشی فناوری اطلاعات سلامت